

CZU 02(478)(092)(047.53)=135.1

LIUBA CIOBANU: „BIBLIOTECA TREBUIE SĂ RĂMÂNĂ UN SPAȚIU DE ÎNTÂLNIRE CU CARTEA ȘI SUFLETUL”

Natalia PÎNTEA: Doamna Ciobanu, ați ales să faceți biblioteconomie. A fost visul dumneavoastră din copilărie sau așa era la modă pe atunci?

Liuba CIOBANU: A fost o alegere de moment. Dintotdeauna am vrut să fac medicină. Din nefericire, Facultatea de Biblioteconomie niciodată nu a fost la modă. Și atunci, și acum salariul este unul mic și nu prea se înghesuiau studenții la concursul de admitere. La modă atunci erau facultățile de economie, jurnalistică, drept sau medicină, unde erau câte 10-15 candidați pe un loc, în timp ce la facultatea noastră erau 3-5 candidați. Au fost momente în viață când mă întrebam de ce nu am mers la medicină... Poate, din frică că nu aș fi trecut din prima, iar pe atunci era o rușine să eșuezi din start.

De mică, eram o cititoare pasionată. Mergeam des la biblioteca sătească care se afla în vecinătate. Era o bibliotecă frumoasă, atractivă, iar cititorii erau încurajați să prefere lectura. Bibliotecara – o doamnă blondă, simpatică, vorbitoare de rusă, fiind soția profesorului de geografie – a învățat foarte repede limba română și s-a adaptat traiului la sat. Avea o voce caldă, se adresa fiecărui cititor pe numele mic, îl memoriza pe fiecare, știa să recomande cărți valoroase. Datorită ei am descoperit literatura universală, în deosebi cărțile lui Jules Verne, Mark Twain, Harriet Beecher Stowe, Robert Louis Stevenson, Mayne Reid, Isaac Asimov ș.a. Astfel, când am absolvit școala medie, am decis că voi merge la USM, Facultatea de Bibliografie și Biblioteconomie.

N.P.: Cum au fost anii de facultate? Ce obiecte ați studiat? Cine au fost mentorii dumneavoastră?

L.C.: Anii de studenție sunt frumoși, deoarece suntem tineri, entuziaști, dornici de a descoperi și cunoaște oameni, lucruri noi. Toamna mergeam în colhoz la cules struguri. Iată acolo, în primul an, ne-am format ca o grupă unită, ajutându-ne reciproc.

Studiam obiectele de specialitate: Catalogarea, Bibliografia, Istoria Bibliotecilor. Îmi aduc aminte cu drag de profesorii Ion Madan, Natalia Goian, Galina Zamkovaia, Tamara Orjehovskaia

și alții. A fost greu, deoarece majoritatea obiectelor de specialitate se predau atunci în limba rusă. Și acum țin minte orele de literatură universală predate de profesorul Sergiu Pavlicenco. Era unicul profesor care venea îmbrăcat în blugi și pulover, avea un fel propriu de predare: lejer, simplu, manifestând și o doză de artistism. Toți adoram lecțiile dumnealui. Poate că grație acestui profesor minunat am îndrăgit și mai mult literatura universală.

Nu pot să uit cursurile de literatură română (moldovenească) – atât clasică, cât și contemporană – susținute de profesorii Gheorghe Dodiță, Ion Osadenco, Elena Țau, Nicanor Țurcanu și alții.

N.P.: Cum ați găsit dumneavoastră Biblioteca „Ovidius” și cum s-a schimbat aceasta între timp?

L.C.: Am găsit o bibliotecă în pas cu timpul, cu foarte mulți cititori dornici de carte în limba română și o echipă de profesioniști, care aveau o pasiune deosebită pentru profesia lor. M-am bucurat să descopăr o echipă de bibliotecari competenți, prietenoasă, unită, receptivă, însă cel mai important aș menționa faptul că toți erau încântați și entuziasmați că lucrează în bibliotecă. Pe parcursul acestor ani, am adus inovația și creativitatea în prim-plan, transformând biblioteca într-un spațiu modern și atractiv. Am îmbinat tradiția cu noile tehnologii informaționale, adaptându-ne continuu imperativelor timpului, pentru a corespunde cerințelor pe

care le înaintau utilizatorii noștri. Această capacitate de adaptare și schimbare a demonstrat reziliența echipei, mereu pregătită să facă față noilor provocări. De-a lungul anilor, Biblioteca „Ovidius” a găzduit numeroase evenimente culturale, ateliere de creație și programe educaționale, toate având ca scop îmbogățirea cunoștințelor și dezvoltarea abilităților utilizatorilor săi. Aceste activități au consolidat rolul bibliotecii ca un centru comunitar vital, unde educația și cultura se întâlnesc într-un mod armonios.

N.P.: Pe parcursul activității dumneavoastră în calitate

de manager al instituției, cu siguranță, v-ați confruntat cu mai multe provocări. Cum le-ați făcut față?

L.C.: Anii care au trecut au fost marcați de numeroase provocări și căutări. Treptat-treptat biblioteca a evoluat progresiv, a realizat performanțe frumoase, cu rezonanță pe întreg spațiul românesc. De la an la an, instituția s-a modernizat, și-a îmbunătățit paleta de servicii și facilități pentru comunitatea cititorilor din cartier și nu doar, devenind astfel un adevărat centru comunitar și cultural al sectorului Centru din municipiul Chișinău. Provocări au fost multe, însă au trecut repede.

Și acum țin minte orele de literatură universală predate de profesorul Sergiu Pavlicenco. Era unicul profesor care venea îmbrăcat în blugi și pulover, avea un fel propriu de predare: lejer, simplu, manifestând și o doză de artistism. Toți adoram lecțiile dumnealui. Poate că grație acestui profesor minunat am îndrăgit și mai mult literatura universală.

N.P.: Spuneți-mi, vă rog, care sunt principiile, valorile și idealurile pe care vă bazați în activitatea dumneavoastră?

L.C.: Tindem să fim în tandem cu modernitatea și comunitatea, în așa mod, încât să rămânem umaniști. Biblioteca trebuie să rămână, totuși, un spațiu de întâlnire cu cartea, cu sufletul. Dacă ar fi să oprim timpul în loc, ar trebui să-l oprim într-o bibliotecă, pentru a spori orele de meditație și reflecție, pentru a ghida dialoguri între cititori, pentru a sorbi din atmosfera unei biblioteci tradiționale, în care cărțile au miros și valorile fundamentale sunt la ordinea zilei.

N.P.: Recent, Biblioteca „Ovidius” a marcat 30 de ani de activitate cu genericul „Biblioteca «Ovidius»: trei decenii de căutări, provocări și realizări”. Care sunt cele mai importante realizări pe care le-ați trecut în agendă?

L.C.: O bibliotecă nu e o colecție întâmplătoare de cărți. Faptul că am putut extinde colecția prin diversitate și atractivitate de la 10000 la 48000 de volume e o realizare de proporții. Menținerea imaginii Bibliotecii „Ovidius” în comunitate, ca spațiu și ofertă educațional-culturală, în care persistă instant spiritul românesc, e rezultatul efortului comun al echipei. Toți cei 31 de angajați în timp ai bibliotecii au fost dedicați profesiei și au tins să mențină viu suflul românesc.

N.P.: Biblioteca „Ovidius” oferă comunității o gamă largă de servicii, ateliere, cluburi de lectură, întâlniri cu scriitorii ș.a. Din

experiența dumneavoastră, care dintre ele au cea mai mare priză la public și spre ce ar trebui îndreptată atenția în viitor?

L.C.: Activitățile cu publicul reprezintă cea mai eficientă formă de atragere la bibliotecă a utilizatorilor și non-utilizatorilor.

Nu cred că ar trebui să ne direcționăm atenția doar pe serviciile ce au priză la public, căci riscăm să punem în umbră lectura. De aceea, majoritatea serviciilor îmbină utilul cu plăcutul, promovarea lecturii prin intermediul tehnologiei (uneori și viceversa).

Din acest considerent, activitățile sunt organizate în conformitate cu programele bibliotecii: lansări de carte și întâlniri deosebite cu scriitorii din Republica Moldova și România: V.

Pe parcursul acestor ani, am adus inovația și creativitatea în prim-plan, transformând biblioteca într-un spațiu modern și atractiv. Am îmbinat tradiția cu noile tehnologii informaționale, adaptându-ne continuu imperativelor timpului, pentru a corespunde cerințelor pe care le înaintau utilizatorii noștri. Această capacitate de adaptare și schimbare a demonstrat reziliența echipei, mereu pregătită să facă față noilor provocări.

Beșleagă, A. Suceveanu, N. Rusu, E. David, V. Prohin, C. Partole, Iu. Filip, I. Țurcanu, V. Romanciuc, A. Silvestru, V. Butnaru, R. Plăieșu, Z. Izbaș, M. Mardare, A. Zaporojan, I. Nechit, N. Slutu-Soroceanu, M. Vâlcu, A. Ganea, V. Grecu, M. Pilchin, M. Metleaeva, M. Gherman, A. Popescu, S. Bicec-Zanardelli, L. Bălțeanu, O. Căpățână, V. Boldișor, Gr. Chiper, P. Crăciun (București), V. Crăciun (Galați) etc.

Un succes deosebit este organizarea, în parteneriat cu Radio Moldova, Institutul „Frații Golescu” și „Acțiunea 2012”, a Concursului Republican pentru

Adolescenți „Ars Adolescentina” (recital poetic, artă plastică, creație proprie, colinde, file de istorie, muzică).

De la inaugurarea bibliotecii și până în prezent, organizăm ședințele Cenaclului „Ovidius” și ale Clubului „Tinare talente”, recurgând la acțiuni tradiționale, cum ar fi lansări și prezentări de carte în bibliotecă și în instituțiile partenere, ringuri intelectuale, concursuri și dezbateri literare, vernisaje de pictură.

Pentru a promova eficient lectura și a implica constant comunitatea în activități culturale și educative, am organizat și coordonat proiecte în cadrul Programului „Chișinăul citește”, inițiat de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”. Membrii serviciului „STEAM Creativity” au creat jocul de societate „BrainBox. Învățăm cu Zorba și Tărcuș!”, bazat pe o tehnică modernă de receptare a textului literar, și prezentat în cadrul conferinței literare

dedicate cărții *Întâmplări cu tâlc. Despre responsabilitate. Despre iubire* de C. Bujor, parte din Programul „Chișinăul ci-tește” (secțiunea „Copii”, ediția a XX-a). Acest joc modern a obținut Locul I la concursul din cadrul Zilelor ZEN pentru conceptul său inovator.

De patru ani, împreună cu cititorii noștri, participăm online la „Concursul de limbă, cultură și civilizație românească” din cadrul Festivalului „Primăvara românească, pretutindeni!”, organizat de Fundația Romanian Business School și Școala Metropolitană ARC, membră în Rețeaua școlilor asociate pentru UNESCO. Ovidienii noștri, având un nivel ridicat de competență literară, au obținut locuri fruntașe și premii, ceea ce evidențiază recunoașterea eforturilor și a valorii proiectelor noastre.

Timp de doi ani, am fost implicați în Proiectul educațional transfrontalier „Educație online fără hotare”, cu genericul „Lumea mirifică a poveștilor”, menit să stimuleze interesul pentru lectură și dezvoltarea creativității în rândul cititorilor preșcolari.

Proiectul „101 Basme Românești”, inițiat de Primăria Capitalei București prin Biblioteca Metropolitană București în parteneriat cu BM „B.P. Hasdeu”, a fost un omagiu adus celor 101 ani de la Marea Unire. Micii scriitori ovidieni au scris 13 basme, dintre care 11 au fost publicate în *Antologia de creații literare*.

Cititorii ovidieni s-au evidențiat la Concursul de eseuri cetățenești „E timpul lecturii!” și la Concursul de eseuri „Chișinăul european”. Tinerii au fost apreciați pentru creativitatea și inteligența lor, fiind recompensați cu premii bănești, diplome și cu câte un set de cărți. Aprecierea lor îi motivează să continue să exploreze și să împărtășească pasiunea pentru lectură și scris.

Prin prezentări (booktrailere), dezbateri și discuții, biblioteca contribuie la buna desfășurare a Concursului „Bătălia cărților” la nivel municipal. Doi ani consecutiv, am participat la lansarea acestui concurs, prezentând o carte pentru adolescenți din cele zece propuse spre lectură. În 2022 și în 2024, am realizat booktrailere pentru cărțile *Măștile lui Brejnev* de N. Spătaru și *Magee, zis*

Maniacul de J. Spinelli. Prin aceste prezentări, dezbateri și discuții, am contribuit la buna desfășurare a concursului la nivel municipal. Anual, participanții ovidieni, la etapa „Convinge-mă să citească!”, s-au clasat printre primii, câștigând diverse premii, precum: Cititorul Anului, Cititorul Exeget, Cititorul Proactiv sau Cititorul Orator.

Pentru a crea o imagine deosebită instituției, la nivel de bibliotecă am inițiat mai multe proiecte și servicii: „Șezători de altădată”, „STEAM Creativity”, „Jocuri CuMinți”, Programul socio-educțional „În drum spre casă”, Clubul de lectură „ZOOM-ZOOM” (redenumit în „Ovidienii”), Clubul de carte pentru copii „Fii campionul lecturilor eco!” (redenumit în „Fii Campionul Lecturilor Mirobolante!”).

În calitate de manager al bibliotecii, am organizat și promovat mai multe evenimente: Săptămâna Creativității și Inovației, Săptămâna Științei, ZEN, Săptămâna Lecturii cu Voce Tare și altele. Am implementat idei inovatoare și diverse activități pentru a dezvolta o bibliotecă și o comunitate inteligentă. De asemenea, m-am implicat activ în organizarea Campaniilor de Atragere și de Fidelizare a Cititorilor „Fii deștept! Ia un card inteligent la BM «B.P. Hasdeu»” și „Revino la biblioteca ta!”, oferindu-le oportunități noi și încurajându-i să revină la bibliotecă.

De asemenea, biblioteca noastră oferă sesiuni de instruire IT din gama Connect Plus, adresate atât copiilor, cât și seniorilor. Pentru copii, am organizat serviciul „Robotica la bibliotecă”, care le formează competențe de bază în științe și tehnologii, învățându-i și încurajându-i să creeze roboți. În plus, am inițiat Atelierul de creație „Benzi desenate”, care combină științele logice cu creația artistică cu ajutorul aplicației Canva Comic Strip. Prin aderarea la Proiectul „CODE Kids – Programează viitorul comunității tale”, implementat de Fundația Progress Bistrița și bibliotecile publice din România și Republica Moldova, am consolidat reziliența digitală, oferind copiilor oportunități de învățare continuă în domeniul STEAM.

An de an, spectrul de servicii al Bibliotecii „Ovidius” capătă noi dimensiuni, prin adăugarea de noi servicii ori prin revizuirea și reactualizarea celor existente la cerințele societății de azi.

N.P.: Dacă Biblioteca „Ovidius” ar avea o poveste, care ar fi aceea?

L.C.: Biblioteca „Ovidius” are o poveste, pe de o parte, pe care echipa o prezintă tuturor celor ce trec pentru prima dată pragul, călăuzindu-i în vizitele ghidate și vorbindu-le cu lux de amănunte despre Casa Cărții din șoseaua Hâncești, 32 sau despre Templul lui Ovidius cu pereți din cărți. Geneza instituției a și constituit punctul de plecare în aceste istorisiri. Pe de altă parte, povestea Bibliotecii „Ovidius” e una fragmentară. Una ce rezidă din miile de povești ale cititorilor în momentul în care aceștia au interacționat cu ea. Unii ne-au cunoscut în momente de cumpănă și noi am fost cei care le-am dat aripi pentru a-i înălța. Pentru cei care ne-au cunoscut pe timp de ploaie, noi am știut să ne transformăm în curcubeu. Alții au văzut în noi o pistă de lansare și noi am acceptat cu demnitate acest rol, bucurându-ne că oamenii mari de azi sunt, de fapt, cititorii noștri de ieri (Zina Izbaș, Dorian Furtună, Daniel Vodă, Crina Popescu, Cristina Voroneanu, Iulia Tănase-Brad, Dumitru Ureche etc.).

Cert e că o bună parte din poveștile cititorilor vor vedea lumina tiparului curând, în publicația aniversară *Drumul meu spre bibliotecă*. Nu poate exista o poveste mai frumoasă a Bibliotecii „Ovidius” decât cea trecută prin clepsidra sufletului cititorului ei.

Toate succesele obținute au fost posibile datorită dăruirii și creativității echipei ovidienelor care lucrează cu pasiune și dedicație. Sunt Viorica Moraru, Victoria Cebanu, Natalia Cojoharenco, Lilia Don-Ciobanu, Ana Ostașevschi-Ureche, Zina Izbaș și Marcel Gherman. Un colectiv de bibliotecari pasionați, prietenoși și uniți, care muncesc zilnic cu ardoare pentru a crește prestigiul și imaginea instituției publice numită Biblioteca „Ovidius”.

N.P.: Credeți în puterea lecturii? Care sunt cele mai importante cărți care v-au impresionat în mod deosebit și pe care le-ați recomanda și altora?

L.C.: Da, lectura te face mai puternic și mai convins în forțele tale intelectuale. Citind, devii mai încrezător în puterile proprii. O carte citită îți oferă aripi pentru zbor. Văd în carte un miraculos instrument de cunoaștere, un prilej de evadare din cotidian, un extraordinar mijloc de divertisment, indiferent de formatul acesteia – de la cartea clasică, cu paginile sale tipărite, până la cartea electronică. Fără lectură ne pierdem auzul și vederea, ne scufundăm în ignoranță și devenim vulnerabili în fața manipularilor de orice fel. Ne pierdem esența umană și capacitatea de a gândi critic. Lectura ne îmbogățește sufletul, ne deschide mintea și ne oferă

perspectiva necesară pentru a înțelege lumea din jurul nostru. Pentru a ne menține calitatea umană și a ne dezvolta continuu, trebuie să citim cât mai mult.

Personal, citesc literatură profesională pentru a fi mereu la curent cu noutățile și evoluțiile din domeniul biblioteconomiei și științelor informării. Revistele de specialitate constituie o sursă importantă de informații, oferindu-mi posibilitatea de a studia subiecte variate legate de biblioteconomie și științele informării. Prin intermediul lor, îmi extind cunoștințele și sunt mereu la curent cu evoluțiile recente din domeniu.

Citesc operele scriitorilor autohtoni, noi apariții editoriale, iar recent l-am descoperit pe tânărul scriitor Alexandru Popescu. Îmi place stilul său de a scrie, subiectele captivante, suspansul și intriga bine întreținute, ritmul alert și scriitura atent elaborată. Fiecare pagină mă ține în priză și mă face să vreau să aflu mai mult despre personajele și evenimentele din roman. Talentul lui de a crea atmosfere și de a descrie emoțiile personajelor este remarcabil, iar felul în care îmbină elementele-surpriză cu detalii realiste îmi menține interesul la cote maxime.

Aș putea numi multe titluri de cărți atât din literatura clasică cât și din literatura universală, însă, fiind bibliotecară, înainte de a recomanda țin să aflu ce gen de literatură preferă utilizatorul, care sunt cărțile recent citite și multe alte preferințe.

N.P.: Pe final, aș vrea să vă întreb cum vă imaginați Biblioteca peste 30 de ani?

L.C.: Peste 30 de ani, vom regăsi, probabil, o bibliotecă digitală, multe documente fiind stocate în format electronic, devenind accesibile prin rețea de la distanță. Vom găsi o bibliotecă care oferă vizitatorilor un spațiu liber pentru a face ceea ce doresc: să studieze, să lectureze, să împrumute diverse documente, să se socializeze. O bibliotecă care va presta diverse servicii și care va aduna împreună comunitatea. Un centru educațional, social, cultural, de informare generală, toate acestea fiind un bun reper în calea spre cunoaștere, deziderat ce este conform misiunii de a fi la dispoziția comunității și a servi intereselor de informare, studiu, educație, lectură și recreere ale utilizatorilor.

*Consemnare: Natalia PÎNTEA,
specialist, Secția Comunicare, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”*